

TÉMA VYDANIA:

Akým témam sa venuje Národný program ODA 2013?

Národný program oficiálnej rozvojovej pomoci na rok 2013 vláda SR schválila začiatkom februára. Tento rok na ňu vyčlenila približne 60,9 mil. eur. *Národný program oficiálnej rozvojovej pomoci* (NP ODA) je dôležitou súčasťou mechanizmu rozvojovej spolupráce a nadväzuje na *Stredno-dobú koncepciu oficiálnej rozvojovej pomoci*. Prvý *Národný program oficiálnej rozvojovej pomoci* bol prijatý na rok 2004. Vzhľadom na to, že rozvojová pomoc sa ešte len začínala, v dokumente bola predstavená základná štruktúra riadenia a financovania ODA, teritoriálne a sektorové zameranie rozvojovej pomoci, strategické východiská, právny rámec, hlavní partneri a základný rozpočet pre prioritné a programové krajiny. Pozitívnym prvkom bolo začlenenie informácie o čerpaní finančných prostriedkov podľa regiónov, resp. krajín a informácie o multilaterálnej spolupráci.

Na ďalšie smerovanie rozvojovej pomoci mal do značnej miery vplyv politický vývoj a členstvo Slovenska v EÚ, čo sa odrazilo v obsahu a štruktúre Národných programov ODA. Postupne prichádzali nové výzvy a záväzky, ako aj nové formy rozvojovej spolupráce. Rozvojovú spoluprácu ovplyvňovali aj personálne zmeny a rotácia pracovníkov na odbore rozvojovej a humanitárnej pomoci na ministerstve zahraničných vecí, čo viedlo k strate kontinuity. Po založení Slovenskej agentúry pre medzinárodnú rozvojovú spoluprácu (SAMRS) v roku 2007 došlo k zásadnej zmene pri administrácii a hodnotení projektových návrhov a tiež k zníženiu transparentnosti a objektivity pri výbere a schvaľovaní projektov. Národné programy po roku 2007 do značnej miery odrážajú tieto skutočnosti. Obsahová štruktúra, ako aj teritoriálne a sektorové zameranie rozvojovej spolupráce sa z roka na rok menili, používala sa nejednotná terminológia. Keďže neexistovali strategické dokumenty pre jednotlivé krajiny alebo regióny (s výnimkou Stratégie pre Srbsko a Čiernu Horu v začiatočnom období), národné programy obsahovali iba všeobecné formulácie bez bližšej špecifikácie. Úlohy a indikátory pre sledovanie plnenia cieľov rozvojovej spolupráce sa prvýkrát objavili až v NP ODA 2009, avšak bez jasnejšej vize a konkretizácie.

Od roku 2010 sa v NP zverejňuje nielen indikatívny rozpočet na daný rok, ale aj očakávaný vývoj výdavkov na nasledujúce trojročné obdobie, čo je dôležité z hľadiska plánovania aktivít pre organizácie zapájajúce sa do rozvojovej spolupráce. Národný program na rok 2013 predstavuje posun v štruktúre a kvalite informácií, zameriava sa vo väčšej miere na konkrétne úlohy a ciele v oblasti zlepšenia efektívnosti a transparentnosti systému rozvojovej spolupráce a tiež na implementáciu nových strategických úloh ako napr. *Koncepcia zapájania podnikateľských subjektov do rozvojovej spolupráce SR* alebo *Akčný plán globálneho vzdelávania na rok 2013*.

Jednou z troch programových krajín oficiálnej rozvojovej pomoci SR 2013 je aj naďalej Keňa, kde sa projekty okrem iného zameriavajú na zvyšovanie kvality vzdelávania na všetkých úrovniach. Zdroj: Nadácia Pontis.

Okrem potreby zavádzania nových foriem rozvojovej spolupráce do praxe je však nevyhnutné zároveň vytvoriť pre ne aj nové mechanizmy a pravidlá. Dôležitým prvkom pri zavádzaní nových foriem pomoci je jasná dlhodobá vize a ciele, čo v niektorých prípadoch chýbalo. Na základe doterajších skúseností možno konštatovať, že je potrebné rozlišovať medzi pomocou poskytovanou mimovládnyimi organizáciami a podnikateľskými subjektmi. Podmienky grantových výziev boli doteraz rovnaké pre všetkých uchádzačov bez ohľadu na typ organizácie. Podnikateľské subjekty sa však väčšinou zapájajú do rozvojovej spolupráce s iným cieľom ako mimovládne organizácie, navyše ich činnosť vedie k tvorbe zisku, čo sa vylučuje s doterajšími podmienkami udelenia dotácii v rámci rozvojovej spolupráce. Preto je nutné tento segment oddeliť a vytvoriť pre podnikateľské subjekty samostatný program a ich aktivity v rozvojových krajinách podporiť inou formou ako štandardnými grantovými dotáciami, pričom je dôležitá spolupráca so zastupiteľskými úradmi a uzavretie medzivládnych dohôd, ktoré, až na malé výnimky, dodnes chýbajú (čo spôsobuje nemalé problémy a neefektívne zvyšovanie financií napr. pri vývoze zariadení).

Pokračovanie príspevku nájdete na ďalšej strane.

Akým výzvam čelí slovenská rozvojová spolupráca dnes?

Počas desiatich rokov sa postupne vytvorili základné princípy a mechanizmy slovenskej bilaterálnej rozvojovej spolupráce, ako aj právny rámec a jej inštitucionalizácia. Do rozvojovej spolupráce sa podarilo zapojiť celé spektrum slovenských subjektov – mimovládne organizácie, štátne inštitúcie (vrátane univerzít a vedeckých ústavov) a podnikateľské subjekty. Široko zamerané grantové kolá pomohli získať cenné informácie o potenciáli slovenských subjektov a o témach, ktoré sú zaujímavé pre prijímateľské krajiny aj pre slovenské organizácie. Boli vypracované rôzne analýzy a odporúčania týkajúce sa zlepšenia a smerovania rozvojovej spolupráce SR. Pozitívnym prvkom v oblasti rozvojovej spolupráce je zlepšenie spolupráce MZVaEZ SR s partnerskými organizáciami. Ako jeden z príkladov možno uviesť [Program MZVaEZ SR na vysielanie dobrovoľníkov do rozvojových krajín v rámci oficiálnej rozvojovej pomoci](#) pripravený Platformou mimovládnych rozvojových organizácií a prijatý začiatkom roku 2012.

Pre lepšie a účelne vynakladanie prostriedkov je nutné zabezpečiť koordináciu a spoluprácu s kľúčovými partnermi v oblasti rozvojovej pomoci, zastupiteľskými úradmi, prípadne lokálnymi partnermi a inými donormi v jednotlivých krajinách. Pre vybrané programové i projektové krajiny je dôležité pripraviť strategické dokumenty a plány, v ktorých je potrebné predstaviť jasnú víziu Slovenska s konkrétnymi prioritami, cieľmi a indikátormi na viacročné obdobie a presne definovanými formami a podmienkami pomoci. V rámci implementácie projektov sa odporúča vyžadovať aktívnu a aj finančnú spoluúčasť partnerských organizácií (resp. prijímateľov pomoci) v prioritných krajinách.

Je potrebné taktiež zabezpečiť kontinuitu v práci štátnych subjektov zapojených do rozvojovej pomoci a kvalitné vzdelávanie pracovníkov predovšetkým v oblasti projektového riadenia a kontroly a v oblasti prípravy strategických materiálov a plánov. Kontinuita je dôležitá aj pri spolupráci s programovými a projektovými krajinami. Doterajšie evalvácie ukázali, že jednorazové projekty, prípadne projekty, ktoré realizovali slovenské organizácie neznalé prostredia v danej krajine, sú neefektívne nielen z hľadiska vynaložených finančných prostriedkov, ale aj z hľadiska prijímateľov. Naopak, v krajinách, kde sa už dlhodobejšie investuje do pomoci v konkrétnom sektore, začínajú byť výsledky viditeľné a pozitívne vnímané aj inými donormi (napr. Keňa). Vzhľadom na objem finančných prostriedkov, ktoré Slovensko vynakladá každoročne na bilaterálnu rozvojovú spoluprácu, je dôležité sa zamerať hlavne na krajiny, kde má Slovensko komparatívne výhody a kde už pôsobí dlhšie a s dobrými výsledkami.

Ako pozitívny príklad možno uviesť súčasnú spoluprácu Slovenska a Čiernej Hory, v ktorej sa od roku 2009 realizuje program Verejných financií pre rozvoj, na ktorom sa zúčastňujú slovenskí odborníci. Okrem tohto programu sa tu uskutočňujú aj ďalšie projekty, napr. v oblasti reformy verejnej správy, správy obecných financií a pod. Doterajšia spolupráca ukazuje, že dlhodobejšie pôsobenie v krajine a ciele aktivy v určitej oblasti sú podstatne väčším prínosom ako krátkodobé a jednorazové projekty bez nadväznosti či už na iné slovenské projekty alebo aktivity iných donorov.

Ďalším príkladom môže byť pôsobenie slovenských mimovládnych organizácií v Keni v oblasti zdravotníctva a vzdelávania alebo v Afganistane, kde napriek nepriaznivej bezpečnostnej situácii slovenské mimovládne organizácie dlhodobo podporujú vzdelávanie žien a detí, rozvoj zdravotníctva a univerzitného vzdelávania. Výsledky jasne ukazujú, v ktorých krajinách máme najviac projektov, ktoré organizácie tam dlhodobo pôsobia a v akých oblastiach. Toto by mal byť jeden z ukazovateľov, na základe ktorých sa rozhoduje o teritoriálnych a sektorových prioritách Slovenska.

Tunisko je od roku 2011 novým partnerom Slovenska v oblasti poskytovania expertnej pomoci. Slovenské mimovládne organizácie tam realizovali viaceré úspešných projektov. Zdroj: Nadacia Pontis.

Od roku 2011 sa uskutočňujú nezávislé kontroly projektov realizovaných po založení SAMRS (Afganistan, Bosna a Hercegovina, Keňa, Južný Sudán), ktoré prinášajú cenné informácie nielen na projektovej, ale aj programovej úrovni. Tento potenciál a množstvo údajov je potrebné využiť na zlepšenie systému a mechanizmov rozvojovej spolupráce: zefektívnenie systému a zvýšením transparentnosti pri výbere projektov napr. zapojením nezávislých odborníkov, vypracovaním strategických viacročných plánov pre programové a projektové krajiny, prechod od projektového k programovému riadeniu aspoň pre programové krajiny, zlepšením prístupu odbornej aj laickej verejnosti k údajom o rozvojovej spolupráce SR zavedením informačného systému a prezentovaním plánov a výsledkov rozvojovej spolupráce, skvalitnením implementácie projektov v jednotlivých krajinách, budovaním domácich odborných kapacít a spoluprácou s kľúčovými slovenskými a medzinárodnými partnerskými organizáciami.

Zuzana Letková, projektová manažérka UNDP

ROZHOVOR S PETROM HULÉNYIM: SlovakAid vnímam ako úspešný príbeh, ktorý je však stále na svojom začiatku

Peter Hulényi, riaditeľ odboru rozvojovej a humanitárnej spolupráce Ministerstva zahraničných vecí a európskych záležitostí SR. Zdroj: Vladimír Benko/MZVaEZ SR

Prvý Národný program oficiálnej rozvojovej pomoci (NP ODA) schválila vláda SR v roku 2003, aktuálny program teda bude už jedenástym v poradí. Akým vývojom prešla slovenská rozvojová spolupráca za desať rokov? Aké nastali zmeny a ako by ste zhodnotili predošlé obdobie?

Keď sme v januári 2003 predkladali do vlády prvý národný program, bola rozvojová agenda periférnou témou. O rozvojovej pomoci vedelo čo-to len niekoľko jednotlivcov zo štátnej správy a z mimovládneho sektora. Dnes, po desiatich rokoch, je rozvojová spolupráca prirodzenou súčasťou zahraničnej politiky a viaceré aktivity a iniciatívy pod hlavičkou SlovakAid sú v „mainstreame“ rezortu zahraničných vecí. Máme stabilný inštitucionálny rámec s odborom a agentúrou, zabehaný programový cyklus so strednodobými stratégiami a národnými programami i funkčný právny rámec daný zákonom o ODA. V tomto systéme sa nám podarilo implementovať viac ako 400 projektov vo viac ako 20 rozvojových krajinách. Postupne pribúdajú nové modalítity a nástroje, ktoré zvyšujú flexibilitu a záber slovenskej ODA. Vnímam preto SlovakAid ako úspešný príbeh, ktorý je však stále na svojom začiatku. Veď mnohé rozvojové agentúry tradičných donorov oslavujú 40. či 50. výročie.

NP ODA si vždy kládol za cieľ zvyšovanie efektívnosti a transparentnosti poskytovania rozvojovej spolupráce. Aké opatrenia ste s týmto cieľom prijali tento rok?

Koncom roka 2012 schválil rezort zahraničných vecí opatrenia na skvalitnenie výberu projektov. To je fáza projektového cyklu, kde vidím najväčšie výzvy. Do procesu hodnotenia a výberu projektov chceme v tomto roku intenzívnejšie zapojiť naše zastupiteľské úrady, nezávislých expertov i partnerov z iných donorských krajín. Naďalej plánujeme posilňovať monitorovanie a evaluáciu projektov. Dobudovanie a spustenie informačného systému v tomto roku by malo prispieť k zvýšeniu transparentnosti slovenskej ODA. Máte pravdu, že zvyšovanie efektívnosti a transparentnosti je súčasťou každého NP ODA, ale nie vždy sa odrazí aj v praxi. Myslím, že v roku 2013 máme dobré predpoklady posunúť sa v tejto oblasti.

Ako prebieha proces prípravy NP ODA? Kto je zapojený do jeho tvorby a ako dlho trvá?

S prípravou NP ODA 2013 sme začali už v auguste 2012 s tým, že sme si vyžiadali námety od našich zastupiteľských úradov. Prvý draft programu bol hotový v septembri. Nasledovali konzultácie s našou rozvojovou agentúrou, odborními na ministerstve, s vybranými rezortmi i ďalšími partnermi. Intenzívne boli najmä konzultácie s Platformou MVRO, od ktorej sme dostali najviac námetov a pripomienok. V novembri pod vedením štátneho tajomníka MZVaEZ Petra Buriana zasadal Koordinačný výbor pre ODA, v ktorom majú zastúpenie rezorty a inštitúcie implementujúce rozvojovú spoluprácu. Po vnútrorezortnom pripomienkovom konaní bol dokument schválený vo vedení

a v januári 2013 predložený do medzirezortného pripomienkového konania. Vo vláde by mal byť schválený začiatkom februára. Celý proces trvá viac ako pol roka.

Vychádzali ste pri tvorbe tohtoročného NP ODA z minuloročného? K akým zmenám v ňom došlo oproti minulému roku a z akých dôvodov došlo k týmto zmenám?

Príprava nového národného programu si nevyžadovala žiadne revolučné zmeny, ale vždy je, samozrejme, priestor na jeho skvalitňovanie. V tohtoročnom dokumente sme sa snažili dôsledne aplikovať filozofiu, že SlovakAid nie sú len aktivity MZVaEZ, ale celej vlády. Na slovenskú rozvojovú spoluprácu sa snažíme pozeráť cez ciele a nie podľa toho, ktorý rezort ich implementuje. Preto napr. v časti národného programu zameranej na odovzdávanie skúseností nájdete aktivity MZVaEZ i Ministerstva financií SR. Považujem to za dôležitý krok ku koherentnosti rozvojových politik. Druhým dôležitým momentom tohtoročného národného programu je dôsledné prepojenie rozpočtovej a substantívnej časti dokumentu. To znamená, že každá položka rozpočtu MZVaEZ (príloha 3) je podrobne opísaná v kapitole IV. Zvyšuje sa tým prehľadnosť a transparentnosť dokumentu.

V roku 2012 NP ODA začal presadzovať trend menšieho počtu prioritných krajín a zúžil sa tiež sektorové zameranie. Osvedčil sa tento trend? Je takýto spôsob poskytovania rozvojovej spolupráce podľa vás lepší?

O správnosti tohto trendu myslím nikto nepochybuje, najmä v podmienkach, keď rozpočet na bilaterálnu pomoc už desať rokov osciluje okolo 5 miliónov eur. Veď aký dopad a výsledky možno očakávať od spolupráce s partnerskou krajinou, ktorá je postavená na jednom či dvoch projektoch ročne? V tohtoročnom národnom programe sme opäť znížili počet projektových krajín a dostali sme sa na číslo 11. Podrobnejšie sme špecifikovali aj sektorové priority pre jednotlivé krajiny. Výrazným posunom by mali byť rámcové strategické programy pre Keňu, Južný Sudán a Afganistan, ktoré by sme radi zostavili v spolupráci s Platformou MVRO ešte v tomto roku.

Aké budú hlavné sektorové a teritoriálne priority oficiálnej rozvojovej spolupráce Slovenska na rok 2013?

V rámci programového prístupu ostávame aj po roku 2012 v troch krajinách – v Afganistane, v Južnom Sudáne a v Keni. Formou odovzdávania skúseností budeme v roku 2013 pôsobiť v troch krajinách západného Balkánu (Čierna Hora, Macedónsko a Srbsko), v štyroch krajinách Východného partnerstva EÚ (Ukrajina, Moldavsko, Bielorusko a Gruzínsko) a v Tunisku. Sektorové priority slovenskej ODA vychádzajú zo strednodobej stratégie a špecifikované sú pre jednotlivé prioritné krajiny a regióny. Viac sa dočítate v národnom programe.

Jednou z priorit NP ODA 2012 bola podpora zapájania slovenských podnikateľských subjektov do projektov rozvojovej spolupráce. MZVaEZ SR minulý rok vypracovalo aj Konceptiu zapájania podnikateľských subjektov do slovenskej ODA. Bude táto téma prioritou aj tento rok? Dospeli ste k nejakým zlepšeniam či pokroku v tejto oblasti?

Podnikatelia majú možnosť zapájať sa do rozvojových aktivít od vzniku SlovakAid, keďže veľká väčšina grantových kôl je otvorená aj pre podnikateľské subjekty. Napriek tomu bola ich doterajšia účasť minimálna a ešte menej podnikateľských projektov spĺňalo základné rozvojové kritériá. Príčinu vidím v chýbajúcich pravidlách a podmienkach, ako aj v nedostatočnej informovanosti tejto cieľovej skupiny. Konceptia zapájania podnikateľských subjektov schválená MZVaEZ na jeseň 2012 zaplnila toto biele miesto v systéme ODA

tým, že zdefinovala priestor pre podnikateľov zaujímavých sa o ODA. Konceptiu sme premietli do národného programu a otestujeme ju už o niekoľko týždňov. Najvýraznejšou inováciou bude vyhlásenie samostatných výziev na konkrétne zadania, ktoré pripraví ministerstvo po konzultácii s vládou partnerskej krajiny a inými donormi. Zároveň plánujeme spustiť dotačnú schému na začínajúce podnikateľské partnerstvá v rozvojových krajinách (Start Up). Prijatie koncepcie vyvolalo v podnikateľskej komunite sympatický záujem a na prezentácii koncepcie koncom decembra 2012 podnikatelia zaplnili kongresovú sálu MZVaEZ.

Projekty realizované slovenskými mimovládny organizáciami v Tunisku majú prispieť k formovaniu Tuniska ako úspešného príbehu demokratických zmien v regióne severnej Afriky. Nadácia Pontis realizuje v krajine projekt "[Budovanie partnerstiev pre demokraciu v Tunisku](#)".

MZVaEZ SR v minulom roku spustilo pilotný program vysielania dobrovoľníkov do rozvojových krajín. Bude aj táto téma súčasťou NP ODA tento rok? Aký je cieľ vysielania slovenských dobrovoľníkov, prečo je to podľa vás dôležité? Sú už známe nejaké výsledky z ciest prvých dobrovoľníkov?

Zapojenie MZVaEZ SR do dobrovoľníckych aktivít bolo veľmi dobrým rozhodnutím, a preto v ňom chceme pokračovať. Minuloročný rozpočet plánujeme zvýšiť o tretinu, čo by nám malo umožniť v roku 2013 vyslať viac ako 20 dobrovoľníkov. Vieme pritom, že záujem o financovanie takejto aktivity je násobne vyšší. Program totiž prispieva k implementácii slovenských aktivít v rozvojových krajinách a zároveň umožňuje najmä mladým ľuďom získať cenné skúsenosti z tejto oblasti.

Slovensko od roku 2011 spolupracuje v oblasti rozvojovej spolupráce v rámci Južného susedstva aj s Tuniskom. Ako hodnotíte doteraz realizované projekty slovenských mimovládnych organizácií v Tunisku? Kde vidíte priestor na zlepšenia? Budú sa meniť priority v tejto krajine v NP ODA 2013?

Vstup nášho mimovládneho sektora do rozvojovej pomoci Tunisku je pre mňa príjemným prekvapením. Nečakal som, že slovenské skúsenosti sú až v takej miere aplikovateľné v severnej Afrike a že bude o ne výraznejší záujem. To je jeden z dôvodov, pre ktorý Tunisko ostáva medzi teritoriálnymi prioritami aj v NP ODA na rok 2013. Tretí rok pôsobenia SR v Tunisku bude zameraný najmä na odovzdávanie skúseností partnerom v oblasti politickej a ekonomickej transformácie vrátane reformy bezpečnostného sektora a v oblasti posilňovania úlohy občianskej spoločnosti, najmä na budovanie kapacít a inštitucionálneho zázemia miestnych mimovládnych organizácií. Spoločné predsedanie s Holandskom v Task Force Tunisia je zároveň predpokladom na etablovanie sa v krajine, ktorá stála doteraz mimo našich zahraničnopolitických i rozvojových záujmov. Iniciatíva Task Force však môže byť úspešná, len ak si získa dôveru tuniskej vlády a podporu donorskej komunity. Veľa závisí aj od výsledkov tohtoročných prezidentských a parlamentných volieb v Tunisku.

Aký je objem financií určený na oficiálnu rozvojovú spoluprácu tento rok? Zvýši sa ich objem v porovnaní s minulým rokom?

Žiaľ, ani v roku 2013 nemôžeme počítať so zvýšením objemu slovenskej ODA. K dispozícii bude podobne ako v roku 2012 niečo vyše 60 mil. eur, z čoho však prevažnú časť tvoria príspevky do rozpočtu EÚ a do medzinárodných organizácií. To nie je práve optimistický záver tohto rozhovoru. Verím však, že rastom počtu kvalitných projektov a rozšírením okruhu subjektov, ktoré ich implementujú, presvedčíme ministerstvo financií, poslancov i širšiu verejnosť o potrebe každoročne kontinuálne zvyšovať rozpočet slovenskej ODA.

Simona Gembická, manažérka grantových programov Nadácie Pontis

Aké vylepšenia potrebuje slovenská rozvojová spolupráca podľa poslanca NR SR Mikuláša Hubu?

- Napriek tomu, že aj na Slovensku pribúda ľudí žijúcich v biede a odkázaných, ktorí potrebujú našu pomoc, mali by sme oveľa väčšiu pozornosť venovať aj odkázaným a trpiacim ľuďom v iných, oveľa chudobnejších krajinách a regiónoch sveta.
- Slovenská republika si plní svoje medzinárodné záväzky v poskytovaní rozvojovej pomoci, ktoré prijala pred našim vstupom do OECD a EÚ, len čiastočne. Ak sa to má zlepšiť, musíme do r. 2015 takmer štvornásobne zvýšiť podiel HDP, ktorý naša krajina poskytuje na rozvojovú pomoc. V tomto parametri zaostávame takmer za všetkými novými členskými štátmi EÚ a sme na úrovni Bulharska a Rumunska.
- Žiaduce je zmeniť štruktúru poskytovanej rozvojovej pomoci v prospech bilaterálnej pomoci najchudobnejším krajinám vzhľadom na to, že veľkú väčšinu v súčasnosti vykazovanej rozvojovej pomoci predstavuje multilaterálna pomoc bez priameho dosahu na adresátov pomoci.
- Snažiť sa o to, aby sa stratégia rozvojovej pomoci postupne nahrádzala stratégiou rozvojovej spolupráce s aktívnym zapojením darcov i prijímateľov a s dôrazom na dlhodobú udržateľnosť (o.i. aj kvôli väčšej motivácii a angažovanosti prijímateľov).
- Nevykazovať predvstupovú pomoc (napr. Srbsku) ako rozvojovú pomoc, keďže ide o kvalitatívne odlišnú kategóriu pomoci.
- Optimalizovať počet a štruktúru prioritných krajín s prihliadnutím na to, v ktorých krajinách sa Slovensko už dlhšie angažuje a okamžité ukončenie pomoci by tam mohlo ohroziť realizované projekty, znehodnotiť dosiaľ vynaložené úsilie, poškodiť našu povesť a byť strategickou chybou. Zároveň však pomoc príliš netriešťa na veľa strán a tým neznižovať efektívnosť vynaloženého úsilia a celkovo zvýšiť efektívnosť využívania prostriedkov na rozvojovú pomoc/spoluprácu.
- Hľadať a podporovať dostupné formy pomoci a spolupráce, keď aj dobročinnosť bežných občanov môže reálne pomáhať odkázaným ľuďom v rozvojových krajinách.
- Identifikovať dôveryhodných partnerov na strane prijemcov pomoci, ktorí sú najlepšou zárukou toho, že pomoc sa dostane naozaj tým, ktorým je určená.
- Vytvárať ďalšie programy a schémy, v rámci ktorých by sa dali vysielat do rozvojových krajín učitelia/učiteľky, lekári/lekárky a ďalší obetaví a kompetentní dobrovoľníci/dobrovoľníčky. Preferovať vysielanie našich odborníkov a odborníčok do rozvojových krajín pred školením zahraničných študentov a študentiek u nás, keďže skúsenosť nás učí, že väčšina z nich sa do rodnej krajiny už nevráti, čím celá aktivita do značnej miery mŕňa pôvodný zámer.
- Viac pozornosti venovať tzv. tretej kategórii ľudských práv, kam patria aj práva environmentálne a kultúrne.
- Uvedomiť si, že globálne problémy (environmentálne, ekonomické, bezpečnostné, sociálne a ďalšie – vrátane problému chudoby a ľudských práv) sú čoraz viac previazané a vzájomne podmienené, čo môže vyvolať nebezpečné synergické efekty, ale zároveň aj umožniť prostredníctvom jedného problému riešiť viacero ďalších.
- Celkovo možno konštatovať, že oficiálna rozvojová pomoc poskytovaná Slovenskou republikou niekoľkonásobne zaostáva za našimi dobrovoľne prijatými medzinárodnými záväzkami a aj to málo, čo Slovensko rozvojovému svetu poskytuje, sa z veľkej časti nevynakladá účelne a efektívne. Na druhej strane treba oceniť rastúce množstvo a užitočnosť charitatívnych iniciatív a aktivít, realizovaných rôznymi subjektmi zo Slovenska často na dobrovoľníckej báze.

Príspevok bol pripravený s využitím materiálov zo seminára v NR SR „O prístupe k ľudským právam a rozvojovej pomoci u nás a vo svete“, ktorý sa uskutočnil pri príležitosti Medzinárodného dňa ľudských práv v decembri 2012 v Národnej rade Slovenskej republiky.

Mikuláš Huba, poslanec NR SR

KALENDÁR najbližších podujatí

MINISTERSTVO ZAHRAŇIČNÝCH VECÍ
A EURÓPSKÝCH ZÁLEŽITOSTÍ
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

- **Seminár o predvstupovej pomoci a finančných nástrojoch Európskej únie**
- **12. februára 2013, 13:00**
- **Kongresová sála Ministerstva zahraničných vecí a európskych záležitostí SR**

Náplňou semináru je cieľná pomoc rozvojovým krajinám a krajinám usilujúcim o vstup do Európskej únie. Podujatie venované téme obstarávacích procedúr EÚ je určené pre podnikateľský sektor a mimovládne organizácie, ktoré majú záujem o zapájanie sa do výziev na predkladanie návrhov projektov financovaných z nástrojov vonkajšej pomoci EÚ. Počas podujatia bude zabezpečené simultánne tlmočenie do slovenčiny.

Viac informácií o podujatí nájdete na webovej stránke: <http://www.mvro.sk/sk/e-kniznica/category/31-pozvanky-a-aviza>

- **Konferencia Európa pre občanov – občania pre Európu**
- **14. február 2013, 9:00 - 17:00**
- **Národné osvetové centrum, námestie SNP 12, Bratislava**

Konferencia sa bude venovať Európskemu roku občana a jeho zámerom; identifikuje presahy tejto témy na Slovensku; preberie škálu možných aktivít súvisiacich s Rokom občanov; predstaví možnosti financovania projektov (vrátane štrukturálnych fondov, Nórskeho fondu a komunitárnych podporných programov). Všetci účastníci konferencie budú mať možnosť prezentovať svoje plány a aktivity formou plagátov, letákov, info-stánkov, a pod. Organizátormi konferencie sú Európsky kontaktný súd, Zastúpenie Európskej komisie v SR a Úrad splnomocnenca vlády SR pre rozvoj občianskej spoločnosti. Viac informácií o podujatí nájdete na webovej stránke: <http://www.europapreobcanov.sk/NMS/15/message/28/>

Nadácia Pontis
Zelinárska 2, 821 08 Bratislava
tel.: +421 2 5710 8113
pontis@nadaciapontis.sk
<http://www.nadaciapontis.sk/>

Názory autorov prezentované v Newsletteri o rozvojovej pomoci nemusia nevyhnutne vyjadrovať oficiálne názory Európskej komisie.

Newsletter o rozvojovej pomoci vychádza vďaka finančnej podpore **EuropeAid**.